

Priopćenje za medije

Luxembourg, 27. listopada 2022.

Prijelaz viših članova osoblja EU-a u privatni sektor: blaga pravila za agencije EU-a

Agencije EU-a trebale bi postrožiti svoja pravila i kontrole kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri ublažio rizik da rukovoditelji i ostali viši članovi osoblja koji napuste svoje radno mjesto preuzmu funkciju u privatnom sektoru (poznato kao fenomen „rotirajućih vrata”) koja bi ih mogla dovesti u sukob interesa i čijim bi se obnašanjem mogao ugroziti integritet EU-a, stoji u danas objavljenom izvješću Europskog revizorskog suda (Sud) o agencijama EU-a. Sud je pritom, kao čuvar financija EU-a, potvrdio da je računovodstvo agencija pouzdano, odobrivši njihovu računovodstvenu dokumentaciju za 2021. Revizori su ujedno za sve 44 agencije dali pozitivnu ocjenu kad je riječ o načinu na koji one prikupljaju prihode za svoje aktivnosti, dok su, unatoč postojećim problemima u vezi s javnom nabavom u većini agencija, pozitivnu ocjenu za rashode dobile sve agencije osim jedne.

„I ovaj put smo mogli iznijeti pozitivna, bezuvjetna revizorska mišljenja o računovodstvenoj dokumentaciji agencija EU-a, a njihovi rashodi uglavnom ispunjavaju očekivane standarde”, izjavio je Rimantas Šadžius, član Suda koji je predvodio ovu reviziju. „Međutim, zakonodavci i agencije moraju voditi računa o našim znakovima upozorenja i strože postupati u slučaju fenomena „rotirajućih vrata” kako bi spriječili sukobe interesa i izbjegli da se našteti njihovu ugledu i ugledu EU-a u cjelini.”

Pravilima EU-a predviđeno je vrlo malo odredbi kojima bi se tijela EU-a obvezalo na praćenje mjere u kojoj trenutačni i bivši članovi osoblja poštuju pravila u vezi s fenomenom „rotirajućih vrata”. S druge strane, agencije EU-a – osobito one s regulatornim ovlastima i vezama s relevantnim sektorima – posebno su izložene riziku od fenomena „rotirajućih vrata” zbog dvaju razloga: kao prvo, oslanjaju se na privremene djelatnike, što vodi do visokih stopa fluktuacije osoblja, a kao drugo, njihovi modeli upravljanja uključuju upravne odbore s članovima koji su imenovani na kratko razdoblje. Problem leži u tome da se članovi odbora ne ubrajaju među osoblje agencija te se pravila o fenomenu „rotirajućih vrata” stoga na njih ne primjenjuju. To vodi do nastanka pravne praznine i do toga da se ocjenjuje tek neznatni dio potencijalnih slučajeva „rotirajućih vrata”, poručuju revizori. Osim toga, pri postupanju s potencijalnim slučajevima „rotirajućih vrata” tek nekoliko agencija primjenjuje strože obveze od minimalnih propisanih obveza, dok većina njih

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke godišnjeg izvješća Europskog revizorskog suda o agencijama EU-a za 2021. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

uopće ne prati pridržava li se njihovo trenutačno i bivše osoblje povezanih pravila, te se isključivo oslanjaju na vlastite izjave tog osoblja.

Revizori su već u nekoliko prethodnih izvješća utvrdili da postoje problemi u vezi s upravljanjem i sukobi interesa za agencije EU-a. U ovom se izvješću nanovo ističu problemi u vezi s upravljanjem u nadzornim tijelima za banke, osiguranje i financijska tržišta, zbog kojih se ostavlja prostor za davanje prednosti nacionalnim interesima pred europskima.

Revizori se usto ponovno kritički osvrću na način na koji agencije nabavljaju robu i usluge te ih pozivaju da zajamče ostvarivanje najveće moguće vrijednosti za uloženi novac. Činjenica je da su nedostaci u području javne nabave i dalje među glavnim razlozima zbog kojih se utvrđuje da agencije ne postupaju u skladu s pravilima o plaćanjima, a broj takvih slučajeva u posljednje se vrijeme povećava. Revizori su u slučaju polovice agencija pronašli ugovore u kojima su postojali nedostaci. Za jednu agenciju – eu-LISA-u, koja upravlja opsežnim IT sustavima u području slobode i sigurnosti – otkrili su da su rashodi u visini od 18,1 milijuna eura bili nepravilni zbog problema koji su već istaknuti u prošlosti. Izneseno uvjetno revizorsko mišljenje o plaćanjima još je jedno upozorenje za tu agenciju te je Sud poziva da poboljša svoje upravljanje postupcima javne nabave i ugovorima.

Revizija je pokazala da je ruska ratna agresija na Ukrajinu posebno utjecala na tri agencije. Agencija EU-a za azil (EUAA) zatražila je dodatno osoblje i financijska sredstva nakon što su zemlje EU-a koje su primile ukrajinske izbjeglice zatražile više pomoći. Činjenica da se ruski lansirni sustavi Sojuz više nisu mogli upotrebljavati za satelite Galileo nepovoljno je utjecala na aktivnosti u okviru svemirskog programa EU-a (EUSPA). Naposljetku, agencija za likvidaciju banaka koje propadaju (SRB) zaključila je da je rat doveo do većih rizika u vezi s izloženošću banaka prema drugim ugovornim stranama u Rusiji, Bjelorusiji i Ukrajini, kao i u vezi sa zajmovima domaćim poduzećima koja su najizloženija posljedicama rata.

Kontekst

Agencije EU-a imaju velik utjecaj u ključnim područjima svakodnevnice europskih građana, kao što su zdravstvo, sigurnost i pravosuđe. Tijekom 2021. potrošile su 13,1 milijardu iz proračuna EU-a kako bi provodile programe kao što su programi potpore za europski zeleni plan i istraživanje. Zapošljavale su 14 430 djelatnika (17 % svih članova osoblja EU-a) s ukupnim proračunom od 4,1 milijarde eura (2,5 % cjelokupnog proračuna EU-a), ne uključujući SRB. Frontex se nalazi na vrhu popisa s 1 500 članova osoblja i proračunom od 500 milijuna eura.

Fenomen „rotirajućih vrata” (engl. *revolving doors*) u kontekstu EU-a odnosi se na slučajeve u kojima članovi osoblja napuste javnu službu EU-a kako bi preuzeli funkcije u privatnom sektoru povezane s njihovim prethodnim aktivnostima. To može dovesti do sukoba interesa i sa sobom donijeti rizik za integritet institucija EU-a jer se dragocjene interne informacije mogu prenijeti u privatni sektor, jer bivši dužnosnici mogu lobirati kod svojih bivših kolega ili jer mogućnost zaposlenja na drugom radnom mjestu može utjecati na trenutačne dužnosnike.

Cjeloviti tekst godišnjeg izvješća o agencijama EU-a dostupan je na [internetskim stranicama Suda](#), kao i dokument pod nazivom „Sažeti prikaz revizija agencija EU-a za 2021.”. Danas, 27. listopada revizori održavaju videokonferenciju pod nazivom „Sound financial management in EU agencies” (Dobro financijsko upravljanje u agencijama EU-a) u čijem su središtu rizik od sukoba interesa

povezan sa slučajevima „rotirajućih vrata” i pitanja u vezi s javnom nabavom. Konferenciju možete pratiti [u izravnom prijenosu](#) na YouTubeu od 9.30 do 12.30.

Kontakt za medije

Služba Suda za odnose s medijima: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – mob. tel.: (+352) 621 552 224
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – mob. tel.: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – mob. tel.: (+352) 691 553 547